

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

1

המבקשות:

1. פלונית

2. אלמונית

ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי

נגד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה, משרדי ממשלה 513442037
ע"י ב"כ עו"ד ענת בר אילן ועו"ד אורית פניני

2

3

פסק דין

4

5

6 1. לפני בקשה לביטול החלטה מיום 28.11.16 בה נעתרתי לבקשה למתן צו הורות למבקשת 2
7 כלפי הקטינה, ילידת 24.7.2016, והוריתי כי המבקשת 2 תרשם כאמה הנוספת של הקטינה
8 מיום לידתה של הקטינה. זאת, בשל אי הגשת תגובה במועד ע"י ב"כ היועמ"ש רווחה.

9

10 2. בגין החלטה זו הוגשה בקשה לביטול החלטה (שכונתה בקשה לעיון מחדש) על ידי ב"כ
11 היועמ"ש רווחה ביום 1.12.16. הוגשה תגובה בכתב של ב"כ המבקשות, והתקיים דיון מפורט
12 (הן בבקשה לביטול והן לגופה של תביעה) ביום 12.2.17. בהתאם לכך ניתן כעת פסק הדין.

13

14 3. ראשית, ולאחר בחינה יש מקום להעתר לבקשה ולהורות על ביטול ההחלטה מיום
15 28.11.16, שניתנה ללא תגובת ב"כ היועמ"ש רווחה.

16

17 4. שוכנעתי כי אי מתן תגובה במועד על ידי ב"כ היועמ"ש רווחה נבעה מטעות אנוש של ב"כ
18 היועמ"ש לגבי המועד להגשת התגובה. בקשת הביטול הוגשה מייד לאחר מספר ימים. הייתי
19 נוהגת באותו אופן לו הייתה מוגשת הבקשה על ידי ב"כ המבקשות. מדובר בהתנהלות חברית
20 בין עו"ד, שהיה מצופה כי תהיה הסכמה ובימ"ש יוכל לדון בסוגיות שהן באמת במחלוקות,
21 בפרט כאשר עסקינן בסוגיה הקשורה לקטינים.

22

23

24

25

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלוגית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
5. אין מקום להתנהלות המעודדת במקרים כאלה מירוך כך ש"כל הקודם זוכה" ומירוך אל עבר החלטה. באותו האופן אין כמובן לעודד מצב של אי קיום החלטות לגבי מועדים שנקבעו על ידי בית המשפט.
6. מאחר ושוכנעתי כי לא היה מדובר בזלזול אלא בטעות אנוש עקב עומס של ב"כ היועמ"ש רווחה ומאחר ואני מעדיפה הכרעה עניינית על פני הכרעה אך על פי סדרי הדין, וכאשר ב"כ הצדדים היטיבו לפרט את הנושאים השנויים במחלוקת, אני נעתרת לבקשה ומורה על ביטול ההחלטה מיום 28.11.16.
7. יודגש - אין מחלוקת בין הצדדים על הצורך ועל ההצדקה למתן צו ההורות למבקשת 2.
8. המחלוקת היא האם יש להורות על מתן צו הורות רטרואקטיבי למבקשת 2 מיום לידתה של הקטינה, הוא יום 24.7.2016.
9. לאחר בחינת טענות הצדדים, אני נעתרת לבקשת המבקשות, מהנימוקים שיפורטו להלן.
10. מקובלים עליי במלואם נימוקיהם המלומדים של חבריי, כב' השופט שילה בפסק דינו בתמ"ש 41067-04-16 מיום 1.12.16 וכב' השופט אליהו בפסק דינו בתמ"ש 19776-02-16 מיום 18.12.16.
11. יצויין כבר בראשית הדברים כי ניכר כי באות כוח שני הצדדים מבקשות לנהל תיק זה באופן עקרוני, ואין התייחסות למצב הספציפי בתיק זה ולטובתה של הקטינה הנ"ל. למעט מילים ספורות של ב"כ המבקשות בדיון בפניי ביום 12.2.17 לא הייתה כל התייחסות לנסיבות הספציפיות של תיק זה על ידי שני הצדדים. התנהלות זו מותירה תחושה, בה המאבק הוא מאבק עקרוני על חשבון זמנם של מתדיינים אחרים וחשבון זמנו של ביהמ"ש. שקלתי ביני לביני האם על בית המשפט במצב דברים זה לשתף פעולה עם התנהלות זו.
12. בסופו של יום סברתי כי אין מקום שהמבקשות ובתן הקטינה ישלמו את מחיר ההתנהלות הנ"ל וכי טובתה של הקטינה וזכויות המבקשות דורשות הכרעה כעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1
2
3 13. המבקשות מנהלות חיים משותפים כ-15 שנה. המבקשות שינו את שם משפחתן לשם משפחה
4 משותף. המבקשות פנו בהחלטה משותפת לבנק הזרע בבית חולים "אסף הרופא" והמבקשת
5 1 הרתה מתרומת זרע וביום 1.11.2011 נולד הקטין. בענין הקטין ניתן ביום 29.5.2013 צו
6 אימוץ למבקשת 2 והיא נקבעה כאימו הנוספת של הקטין. לאחר מכן פנו המבקשות שוב לבנק
7 הזרע והשתמשו בתרומת זרע נוספת מאותו תורם שהיא שהובילה להריון נוסף של המבקשת
8 1 ולידתה של הקטינה נשוא הליך זה ביום 24.7.2016.
9
10 14. בנוסף, ביום 23.5.2010 חתמו המבקשות על הסכם לחיים משותפים המסדיר הוראות
11 הנוגעות גם לילדים משותפים שיהיו להן.
12
13 15. הקטינה נולדה ביום 24.7.2016 וביום 10.10.2016 הוגש הליך זה למתן צו הורות למבקשת 2.
14 קרי **מדובר בבקשה שהוגשה כחודשיים וחצי בלבד מאז לידת הקטינה.**
15
16 16. ב"כ המבקשות עותרת למתן צו רטרואקטיבי מיום הלידה, וטוענת בין השאר כי התנגדות
17 לכך מהווה הפליה אסורה כנגד מגזר שלם וכי הצו מצהיר על ההורות הקיימת ואין מניעה
18 להינתנו רטרואקטיבי מיום הלידה מאחר והוא משקף הורות אמיתית וקיימת.
19
20 17. ב"כ היועמ"ש רווחה מתנגדת למתן צו רטרואקטיבי וטוענת כי צו הורות מכונן את ההורות
21 מעתה ואילך ואינו צו המצהיר על הורות מיום הלידה. היא מקישה מהחוק החל בנושא
22 פונדקאות ישראלית וחוק האימוץ.
23
24 18. **בנסיבות מקרה זה, ומבלי לקבוע מסמרות לגבי מקרים אחרים בהם בקשות יוגשו לאחר**
25 **פרק זמן ארוך יותר, מצאתי כי הנסיבות תומכות במתן צו רטרואקטיבי: פרק הזמן ממועד**
26 **הלידה ועד להגשת הבקשה, חיים משותפים של שנים ארוכות של המבקשות, הסכם חיים**
27 **משותפים שנערך טרם הלידה ביום 23.5.2010, אח משותף שלגביו ניתן בעבר כבר צו אימוץ**
28 **למבקשת 2, טובת הקטינה כי לא תהיה הבחנה משפטית בינה לבין אחיה וטובת הקטינה**
29 **בהכרה מהירה ומיידית בחובותיה וזכויותיה של המבקשת 2 כלפיה.**
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1
- 2 19. יודגש, כי איני מקבלת את טענת ההפליה שהוצגה על ידי ב"כ המבקשות. להבדיל מהנטען
- 3 על ידה, אין בית המשפט נוקט במדרג צווי ההורות יצירי הפסיקה ואין הוא יוצר הבחנות
- 4 משפטיות ביניהם. גם זוגות שמסתייעים בפונדקאות בחו"ל ומבקשים לקבל הכרה בהורות
- 5 נדרשים לנהל הליך משפטי (שאפילו נערך זמן ארוך יותר ממקרים אלה) ומתן צו ההורות
- 6 נדרש להכרה בבן הזוג שהקטיין אינו ילדו הביולוגי.
- 7
- 8 20. **לטעמי, צו ההורות שניתן הוא למעשה צו משפטי שפניו כפולים: גם צו המשקף את ההורות**
- 9 **שנוצרה כבר בפועל, וגם צו המכריז על ההורות מבחינה משפטית. שני פנים אלה של צו**
- 10 **ההורות מתקיימים יחדיו ואינם נפרדים.** ראו גם: סעיף 20 לפס"ד של כב' השופט אליהו
- 11 בתמ"ש 19776-02-16.
- 12
- 13 21. בבואו של בית המשפט לשקול אם יש מקום ליתן צו הורות הוא נדרש לבחון את המצב
- 14 העובדתי והמשפטי בין הצדדים. הדברים נתונים לשיקול דעתו של בית המשפט בהתאם
- 15 לנסיבות בכל מקרה ומקרה. **בין השאר יש לבחון את הנושאים הבאים:** המועד שעבר בין
- 16 הלידה להגשת ההליך, האם הייתה כוונה ליצירת הורות משותפת, האם ההורות הינה
- 17 תולדה של זוגיות משותפת. **מה טיב הזוגיות המשותפת:** משכה, הסדרתה, הכרתה כלפי כולי
- 18 עלמא (רישום, מקומות עבודה, צוואות, ייפוי כוח, שיתוף רכוש), **הליכי יצירת ההורות –**
- 19 **מה הפעולות המשותפות שבוצעו:** פניה משותפת לבנק הזרע, התקשרות משותפת, פעולות
- 20 משותפות לצורך יצירת ההורות, שמירת מנות מאותו תורם עבור יצירת הריון לשתי בנות
- 21 הזוג, כוונה ליצירת צאצאים נושאי אותו מטען גנטי, **האם קיימת הסכמה ליצירת ההורות**
- 22 **המשותפת מבחינה משפטית –** האם הפניה לבית המשפט הינה משותפת או האם קיימת
- 23 התנגדות של אחד הצדדים להכרה בהורות של משנהו. מה המועד בו נעשית הפנייה לבית
- 24 המשפט (טרם ההריון, במהלכו, לאחר הולדת הצאצאים), ובעיקר - **טובת הקטינים בהכרה**
- 25 **בהורות ובמקרים מתאימים לאור גילם גם שמיעת קולם ורצונם.**
- 26 ראו: פירוט שיקולים למתן צו הורות כפי שפורטו על ידי במסגרת תמ"ש 28398-10-12, סעיף
- 27 76 לפסק הדין.
- 28
- 29 22. **נסיבות הוריית הקטינה בעניינו תומכים במלואם בהכרת זכות ההורות של המבקשת 2**
- 30 **לגביה מעת לידתה.** המבקשות התנהלו מבעוד מועד להסדרת ההורות ופעלו במשותף בכל
- 31 דרך הוריית ולידת הקטינה. בין המבקשות יש הסכם המסדיר גם את נושא הילדים
- 32 המשותפים, התייחסות המבקשות במלואה הינה להורות משותפת שוות זכויות וחובות.
- 33 המבקשת 2 משמשת כאימה של הקטינה לכל דבר ועניין.
- 34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלוגית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1
- 2 .23 לקטינה אח עימה יש לה קשר גנטי מלא (הן מהמבקשת 1 והן מתורם הזרע).
- 3
- 4 .24 המבקשות לא המתינו זמן רב מעת הלידה ופנו לבית המשפט בסמוך למועד הלידה.
- 5
- 6 .25 הכרה בהורות מעת לידת הקטינה עולה בקנה אחד גם עם סעיף 7 לאמנה הבין-לאומית
- 7 לזכויות הילד:
- 8 **"הילד יירשם מניד לאחר לידתו, ותהיה לו מלידתו הזכות להיקרא בשם, הזכות לרכוש**
- 9 **אזרחות, וככל האפשר הזכות להכיר את הוריו ולהיות מטופל על-ידם".** וכך: **"המדינות**
- 10 **החברות יבטיחו את מימוש זכויות אלה, בהתאם לדיניהן הלאומיים והתחייבויותיהן על פי**
- 11 **המסמכים הבינלאומיים הנוגעים בדבר בתחום זה, ובמיוחד כאשר בהעדרם יהיה הילד חסר**
- 12 **אזרחות".**
- 13
- 14 .26 האמנה קובעת מפורשות את זכותו של קטין מיום לידתו להכיר את הוריו וכי על המדינה
- 15 להבטיח את מימוש הזכויות הללו.
- 16
- 17 .27 הכרה בהורות מיום הלידה תמעיט התדיינויות משפטיות בדבר זכויות של קטינים וחובות
- 18 כלפיהם. תמנע התדיינויות משפטיות לגבי הכרה בהורות בעת פרידה ותמנע צורך חלילה
- 19 לדון במקרי ביניים בהם הייתה פרידה או פטירה של מי מהצדדים טרם ההכרה בזכות
- 20 ההורות.
- 21
- 22 .28 לא רק שזכות הקטינה אינה נפגעת מההכרה הרטרואקטיבית אלא ההכרה בהורות של
- 23 המבקשת 2 מיום הלידה מטיבה עימה ועולה עם הצורך להכיר בזהותה האמיתית ולממש
- 24 את הזכויות המגיעות לה.
- 25
- 26 .29 בנוסף, מתן צו ההורות רטרואקטיבי מממש את זכותה להורות של המבקשת 2 באופן מלא
- 27 וראוי.
- 28
- 29 .30 יתרה מכך, אין חולק כי הקשר בין הקטינה למבקשת 2 הינו קשר הורי עצמאי ונפרד
- 30 מהקשר שבין הקטינה למבקשת 1. גם עובדה זו תומכת במתן הצו רטרואקטיבית והענקת
- 31 זכויות וחובות לקטינה מול המבקשת 2 בנפרד מהמבקשת 1 וללא תלות בה.
- 32
- 33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

- 1
2
3 31. התנגדות ב"כ היועמ"ש רווחה להכרה רטרואקטיבית אינה ברורה לי די צרכה, שעה שטובת
4 הקטינה דווקא בהכרה מיידית מי הם הוריה, מי חב כלפיה בחובות ומי זכאי לזכויות הנוגעות
5 לה. שהרי אם היה מתברר חלילה כי מדובר בקטינה נזקקת היה נדרש לבחון מיידית מי
6 האחראי עליה. טובת הקטינה עולה בקנה אחד עם הכרה מי הן אימהותיה מוקדם ככל
7 שניתן.
8
9 32. אין בידי לקבל את הטענות להשוואה והיקש מחוק הפונדקאות הישראלי וחוק האימוץ. בשני
10 החוקים הנ"ל נדרש טרם מתן צו ההורות על פי חוק או צו האימוץ לנקוט בפעולה משפטית
11 לניתוק הקשר המשפטי ההורי הקודם. רק לאחר השלמה זו ניתן לכונן את מערכת היחסים
12 ההורית העכשווית.
13
14 33. בעניינו, ההורות של המבקשות נוצרה מראשיתה בהחלטה משותפת טרם ההריון והלידה
15 ומתוך בחירה משותפת של בנות הזוג להרחבת המשפחה לאחר שיש להן כבר בן משותף בכור.
16 **אין צד הנפגע מההחלטה על מתן צו ההורות כלל, ובפרט אין גם צד הנפגע ממתן הצו**
17 **רטרואקטיבית.**
18
19 34. להשלמת התמונה יצוין כי ב"כ היועמ"ש ויתרה על טענות (שנשמעו בהליכים קודמים
20 והוכרעו על ידי כב' השופט שילה והשופט אליהו) כי מתן צו רטרואקטיבי יהווה פגיעה בתקנת
21 הציבור ובטובתם של קטינים.
22
23 35. אשר על כן ובנסיבות הללו אני נעתרת לתביעה.
24
25 36. ניתן בזאת צו הורות הקובע כי המבקשת 2, הינה אימה הנוספת של הקטינה, **ילידת 24.7.16**
26 מיום לידתה של הקטינה.
27
28
29
30
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 13220-10-16 פלוגית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

לפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

37. המזכירות תשלח עותקי פסק הדין לב"כ המבקשות ולב"כ היועמ"ש.

38. המזכירות תסגור את התיק.

39. פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ז שבט תשע"ז, 13 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

תמר סנונית פורר, שופטת

12
13
14
15
16
17
18